

Pravilnik o zajedničkoj bezbjednosnoj metodi koja se primjenjuje za izračunavanje i ocjenjivanje ostvarivanja zajedničkih bezbjednosnih ciljeva

Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 55/2026 od 22.4.2026. godine, a stupio je na snagu 30.4.2026.

I OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim Pravilnikom određuje zajednička bezbjednosna metoda koju koristi EU Agencija za željeznice (u daljem tekstu „ERA”) i koju će koristiti Agencija za željeznice Crne Gore za izračunavanje i ocjenjivanje ostvarenja zajedničkih bezbjednosnih ciljeva ZBC (daljem tekst CST) na osnovu člana 6 stav 1 Direktive 2004/49/EZ i člana 61 Zakona o bezbjednosti i interoperabilnosti željeznice.

Područje primjene

Član 2

Ovaj Pravilnik primjenjuje se na cjelokupni željeznički sistem svake od država EU koje imaju obavezu izvještavanja i željeznički sistem Crnu Gore.

Ovaj Pravilnik se ne primjenjuje na

- 1) podzemne željeznice, tramvaje i druge sisteme lakih željeznica;
- 2) mreže koje su funkcionalno odvojene od ostalog željezničkog sistema i koje su predviđene samo za pružanje usluga lokalnog, gradskog ili prigradskog putničkog prevoza, kao i željezničke prevoznike koji obavljaju djelatnost isključivo u tim mrežama;
- 3) željezničku infrastrukturu u privatnom vlasništvu koju koristi isključivo njen vlasnik za vlastiti prevoz robe;
- 4) vozila koja su dio kulturne baštine i koja saobraćaju u nacionalnim mrežama, ako ispunjavaju nacionalna bezbjednosna pravila i propise radi obezbjeđenja bezbjednog saobraćaja takvih vozila;
- 5) željeznice koje su dio kulturne baštine kao i muzejske i turističke željeznice koje saobraćaju na sopstvenoj mreži, uključujući radionice, vozila i osoblje.

Značenje izraza

Član 3

U smislu ovog Pravilika primjenjuju se izrazi iz Direktive 2004/49/EZ, Uredbe (EZ) br. 91/2003 i Zakona o bezbjednosti i interoperabilnosti željeznice.

Pored toga, primjenjuju se sljedeći izrazi:

- 1) **nacionalna referentna vrijednost (NRV)** - označava referentnu mjeru koja za određenu državu članicu Eu i Crnu Goru predstavlja najveći dozvoljeni nivo kategorije rizika u željezničkom saobraćaju;
- 2) **kategorija rizika** - označava jednu od kategorija rizika u željezničkom saobraćaju navedenih u članu 7 stav 4 tačka (a) i (b) Direktive 2004/49/EZ;
- 3) **plan za povećanje bezbjednosti** - označava program za sprovođenje organizacione strukture, odgovornosti, postupaka, aktivnosti, sposobnosti i sredstava potrebnih za smanjenje rizika za jednu ili više kategorija rizika;
- 4) **smrtni slučajevi i ponderisane teške povrede (SSPTP)** - podrazumijeva mjerenje posljedica teških nesreća koje uključuju smrtno slučajevima i teške povrede, pri čemu u statističkom smislu važi da je 1 (jedna) teška povreda jednaka 0,1 smrtnom slučaju;
- 5) **korisnici putnog prelaza** - označava osobe koje pri prelazu željezničke pruge bilo kojim prevoznim sredstvom ili pješke koriste putne prelaze;
- 6) **osoblje ili zaposleni, uključujući osoblje izvođača** - označava svako lice čije je zaposlenje povezano sa željeznicom i koja se u trenutku nesreće nalazi na radnom mjestu. Definicija obuhvata osoblje voza i lica koja rade na željezničkim

vozilima i infrastrukturnim objektima;

7) **neovlašćena lica na području željeznice** - označava svako lice koje se nalazi na području željeznice na kojima je takvo prisustvo zabranjeno, osim korisnika putnih prelaza,

8) **druge osobe (treće osobe)** - označava sva lica koja nisu definisana kao "putnici", "zaposleni, uključujući osoblje izvođača", "korisnici putnih prelaza" ili "neovlašćena lica na području željeznice";

9) **rizik za društvo u cjelini** - označava ukupni rizik za sve kategorije lica navedene u članu 7 stav 4 tačka (a) Direktive 2004/49/EZ;

10) **putnički voz-kilometar** - označava mjernu jedinicu koja predstavlja kretanje putničkog voza duž jednog kilometra. U obzir se uzima samo udaljenost pređena na državnoj teritoriji države koja ima obavezu da izvještava;

11) **kolosječni kilometer** - označava dužinu mjerenu u kilometrima željezničke mreže u državama članicama, pri čemu se u obzir uzima svaki kolosijek višekolosiječnih pruga.

II METODOLOGIJA

Metodologije za izračun NRV-ova i CST-va i ocjenu njihovog ostvarenja

Član 4

Za izračunavanje i ocjenjivanje ostvarivanja NRV-ova i CST-ova data je metodologija u Prilogu I.

U skladu sa metodologijom iz odjeljka 2.2. Priloga I, ERA predlaže Evropskoj komisiji (u daljem tekstu: "Komisija") NRV-ove izračunate u skladu sa odjeljkom 2.1. Priloga I i CST-ove izvedene iz NRV-ova.

Nakon što Komisija usvoji NRV-ove i CST-ove, ERA, u skladu sa poglavljem 3. Priloga I, ocjenjuje kako su ih države članice ostvarile.

Ocjena procijenjenih troškova i koristi CST-ova iz člana 7 stav 3 Direktive 2004/49/EZ ograničena je na one države članice za koje se utvrdi da su im NRV-ovi za bilo koju kategoriju rizika veći od odgovarajućih CST-ova.

Agencija za željeznice će na osnovu podatka za period od zadnjih šest godina upravljača infrastrukturom i željezničkih prevoznika odrediti predlog NRV-ova i CST-ova za područje Crne Gore, u skladu sa metodologijom iz ovog člana Pravilnika i predložiti Vladi Crne Gore na usvajanje.

Izvršne mjere

Član 5

U skladu sa različitim konačnim rezultatima ocjenjivanja ostvarivanja iz tačke 3.1.5. Priloga I preduzimaju se sljedeće izvršne mjere:

a) u slučaju "mogućeg sniženja nivoa bezbjednosti", država članica na koju se konkretna obaveza odnosi/države članice dostavljaju Komisiji izvještaj o mogućim uzrocima dobijenih rezultata;

b) u slučaju "vjerovatnog sniženja nivoa bezbjednosti", država članica na koju se konkretna obaveza odnosi/države članice dostavljaju Komisiji izvještaj o mogućim uzrocima dobijenih rezultata i po potrebi predlažu plan za povećanje bezbjednosti.

Da bi vrednovala informacije ili dokaze koje države članice dostave u skladu sa postupkom iz tačaka a) i b), stav 1 ovog člana, Komisija može od ERA zatražiti tehničko mišljenje.

Nacionalne referentne vrijednosti i drugi skup zajedničkih bezbjednosnih ciljeva

Član 6

Nacionalne referentne vrijednosti date su u Prilogu II ovog pravilnika, a drugi skup zajedničkih bezbjednosnih ciljeva (CST) dat je u Prilogu III ovog pravilnika. Ove vrijednosti se odnose na države članice EU.

Primjena i objavljivanje

Član 7

Odredbe ovog Pravilnika, iz člana 4 stav 4, primjenjivaće se do dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Prilozi ovog pravilnika biće objavljeni samo u elektronskom izdanju „Službenog lista Crne Gore”,

Stupanje na snagu

Član 8

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 1-41/26

Podgorica, 17. aprila 2026. godine

Predsjednik Savjeta Agencije,

PRILOG I

PRILOG II

PRILOG III